

NORME DE BAZĂ PRIVIND INFORMAREA ȘI COMUNICAREA PUBLICĂ ÎN SITUAȚII DE URGENȚĂ NUCLEARĂ SAU RADIOLOGICĂ

CAPITOLUL 1. SCOP, DOMENIU DE APLICARE, OBIECTIVE ȘI DEFINIȚII

Art.1 (1) Prezentele norme de bază, denumite în continuare norme, au ca scop planificarea, dezvoltarea și implementarea unui sistem coordonat și coerent de comunicare a autorităților responsabile în situații de urgență nucleară sau radiologică, cu mass-media și populația.

(2) Pentru planificarea, dezvoltarea și implementarea unui sistem de informare și comunicare publică în cazul situațiilor de urgență nucleară sau radiologică se utilizează abordarea graduală.

Art. 2 (1) Prezentele norme sunt aplicabile pentru toate tipurile de urgențe nucleare sau radiologice produse pe teritoriul României, indiferent dacă sunt provocate de un accident, dezastru natural, neglijență, incidente/evenimente de securitate sau de orice altă cauză.

(2) Normele sunt aplicabile, inclusiv în cazul incidentelor sau evenimentelor care implică materiale nucleare sau alte materiale radioactive dar nu sunt declarate situații de urgență radiologică sau nucleară însă există un grad ridicat de îngrijorare a populației sau au impact mediatic din cauza unor preconcepții, zvonuri, informații incorecte sau false.

(3) Prezentele norme sunt aplicabile oricărei situații de urgență nucleară sau radiologică produsă în afara teritoriului României, care poate avea efecte directe sau indirecte asupra teritoriului României, precum și a cetățenilor români, a mediului înconjurător și a bunurilor.

(4) Prezentele norme reglementează regulile pentru informarea publicului la nivel național, internațional și a mass-mediei naționale și internaționale pentru toate situațiile de urgență nucleară și radiologică de pe teritoriul României, cu potențiale eliberări radioactive ce pot conduce la consecințe și în afara granițelor.

Art. 3 (1) Autoritățile responsabile în cazul unor situații de urgență nucleară sau radiologică, stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc, denumite în continuare autorități responsabile asigură, în domeniul informării și comunicării publice, toate măsurile pentru:

- a) furnizarea informațiilor necesare protecției/pregătirii către persoanele afectate sau potențial afectate de o urgență nucleară sau radiologică;
- b) realizarea avertizării/alarmării cu promptitudine a populației;
- c) desfășurarea activităților de instruire a populației în vederea implementării măsurilor de protecție/pregătire;
- d) eliminarea/atenuarea consecințelor non-radiologice din timpul unei situații de urgență nucleară sau radiologică

(2) Toate măsurile sunt descrise în planul național de informare și comunicare publică, parte integrantă din planul național de răspuns la situații de urgență nucleară sau radiologică.

(3) Măsurile se adoptă încă din etapa de pregătire pentru răspunsul la o situație de urgență nucleară sau radiologică.

Art. 4 Principalele obiective în ceea ce privește informarea și comunicarea publică în cazul unei situații de urgență nucleară sau radiologică sunt:

- a) protecția populației;
- b) informarea publicului, atât în etapa de pregătire, cât și în etapa de răspuns, cu privire la măsurile de protecție și la alte activități specifice, astfel încât să se faciliteze acțiunile de răspuns la urgență;
- c) câștigarea și păstrarea încrederii populației, prin transmiterea de informații corecte, transparente, clare și în mod constant;
- d) realizarea de comunicări publice care să răspundă îngrijorărilor populației cu privire la eventuale consecințe negative asupra vieții, sănătății, proprietății și mediului înconjurător;
- e) prevenirea îngrijorărilor nejustificative, pentru a atenua anxietatea și efectele psihologice pe termen lung și pentru a contribui la asigurarea eficienței acțiunilor întreprinse;
- f) combaterea dezinformărilor și a mesajelor de tip fake-news;
- g) stabilirea unei abordări comune între autoritățile care participă la răspuns;
- h) implementarea activităților privind pregătirea personalului de intervenție și a persoanelor din zonele potențial afectate;
- i) stabilirea regulilor și a modului de coordonare al fluxului de comunicare între toate autoritățile/organizațiile implicate în gestionarea răspunsului în cazul unei situații de urgență nucleară sau radiologică, astfel încât să existe o comunicare coerentă și eficientă cu populația și mass-media;
- j) emiterea informațiilor corecte și în mod sistematic despre situație, consecințe, acțiuni întreprinse și instrucțiuni adecvate pentru populația afectată, în special populația vulnerabilă, care necesită îngrijire specială, astfel încât să se implementeze, în mod eficient, măsurile de protecție și alte acțiuni de intervenție specifice;
- k) transmiterea unui mesaj unitar de către toate autoritățile/organizațiile responsabile, la toate nivelurile (operator economic, local, județean, național și internațional);

Art. 5 Pentru punerea în practică a măsurilor, pe lângă termenii definiți în Anexa nr. 1 a *Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență specifice riscului nuclear sau radiologic*, aprobat prin Ordinul ministrului afacerilor interne și al președintelui CNCAN nr. 61/113/2018, expresiile și termenii utilizați în prezentele norme sunt definiți în Anexa nr.1.

CAPITOLUL 2. BAZELE PREGĂTIRII INFORMĂRII ȘI COMUNICĂRII PUBLICE

Secțiunea 1. Infrastructură

Art. 6. (1) Infrastructura necesară pentru comunicarea publică în cazul unei situații de urgență nucleară sau radiologică trebuie să fie disponibilă în orice moment. Infrastructura disponibilă trebuie să includă toate sistemele și mecanismele necesare pentru primirea și diseminarea informațiilor, pentru coordonarea și comunicarea cu alți factori responsabili de modul de intervenție în caz de urgență și pentru comunicarea și monitorizarea mass-media tradiționale, mass-media on-line și social media.

(2) În vederea aplicării abordării graduale, conform prevederilor art. 32 din *Regulamentul privind gestionarea situațiilor de urgență specifice riscului nuclear sau radiologic*, aprobat prin Ordinul ministrului afacerilor interne și al președintelui CNCAN nr. 61/113/2018, informarea și comunicarea publică se

stabilește/dimensionează în funcție de amploarea incidentului/evenimentului produs, luându-se în considerare Categoriile de Pregătire pentru Urgență (CPU).

Art. 7. (1) Sistemul de informare și comunicare publică este alcătuit din infrastructurile de comunicare și informare publică ale autorităților responsabile și ale Centrului Național de Coordonare și Conducere a Intervenției (CNCCI).

(2) Autoritățile responsabile își dezvoltă propriile planuri sau proceduri de informare și comunicare publică.

(3) Planurile sau procedurile prevăzute la alin. (2) trebuie să fie corelate cu planul național de informare și comunicare publică.

(4) Pentru îndeplinirea funcției de informare și comunicare publică, CNCCI este operat cu personal specializat în comunicarea și informarea publică care provine din rândurile structurilor specializate ale autorităților responsabile și cuprinde următoarele componente:

- a) ofițer de presă coordonator;
- b) structura de informare și comunicare publică.

(5) Ofițerul de presă coordonator este persoana desemnată de către Comitetul Național pentru Situații de Urgență (CNSU) la propunerea șefului Departamentului pentru Situații de Urgență în faza de pregătire.

(6) Fiecare autoritate responsabilă desemnează personal reprezentativ în CNCCI, pentru îndeplinirea funcției de informare și comunicare publică.

(7) Funcția de informare publică a CNCCI se realizează în conformitate cu planul național de răspuns la situații de urgență nucleară sau radiologică.

(8) La prima ședință extraordinară, CNSU desemnează un purtător de cuvânt și un înlocuitor pregătit să intervină atunci când nu are posibilitatea purtătorului de cuvânt. Purtătorul de cuvânt este desemnat după următoarele criterii:

- a) experiența profesională,
- b) experiență și abilitățile de comunicare,
- c) experiență în domeniu nuclear și radiologic;
- d) experiență în gestionarea situațiilor de urgență;
- e) un grad ridicat de încredere
- f) carismă.

(9) În timpul situației de urgență, purtătorul de cuvânt desemnat și ofițerul de presă coordonator sunt responsabili pentru determinarea resurselor necesare - umane și logistice - pe care le supun aprobării președintelui CNSU.

Secțiunea 2. Atribuții și repartizarea responsabilităților

§1. Atribuțiile CNCCI, CNCAN și ale autorităților responsabile

Art. 8 În domeniul „comunicare și informare publică”, CNCCI are următoarele atribuții principale :

- c) furnizarea de informații privind situația de urgență nucleară sau radiologică și deciziile CNSU către canalele media;
- d) distribuirea informațiilor/deciziilor CNSU către structurile de comunicare ale instituțiilor implicate în managementul situației de urgență nucleară sau radiologică;
- e) soluționarea solicitărilor telefonice primite din partea publicului;
- f) coordonarea comunicării și informării în cadrul CNSU;
- g) monitorizarea și analizarea informațiilor apărute în mass-media;
- h) organizarea briefing-urilor și conferințelor de presă.

Art. 9 (1) Autoritățile responsabile și titularii de autorizație implementează toate măsurile necesare pentru coordonarea și coerența informațiilor furnizate publicului într-o situație de urgență nucleară sau radiologică.

(2) Sistemul de răspuns la o situație de urgență nucleară sau radiologică stabilit de către titularul de autorizație trebuie organizat astfel încât să ofere sprijin eficient autorităților responsabile pentru comunicarea publică.

(3) Autoritățile responsabile participante la informarea și comunicarea publică transmit publicului informații conform competenței materiale și teritoriale, în funcție de domeniul de activitate al fiecărei instituții, sub coordonarea CNCAN sau CNCCI, după caz.

(4) Primele informări și comunicări publice în situații de urgență nucleară sau radiologică sunt asigurate de CNCAN, cu sprijinul titularului de autorizație, după caz.

(5) Coordonarea informării și comunicării publice în situații de urgență nucleară sau radiologică este asigurată de CNCAN, până la activarea CNCCI.

(6) Odată cu activarea CNCCI, coordonarea informării și comunicării publice este preluată la nivelul acestui centru.

§2. Responsabilitățile purtătorului de cuvânt/ înlocuitorului său și ale purtătorilor de mesaje

Art. 10 (1) Purtătorul de cuvânt este reprezentatul oficial al CNSU în relaționarea cu mass-media, conform principiului „vocii unice”, iar activitatea sa este susținută de CNCCI.

(2) Principalele responsabilități ale purtătorului de cuvânt sunt:

- a) participă la întâlnirile CNSU;
- b) prezintă către CNSU strategia de informare și comunicare publică, precum și necesitățile și dificultățile identificate pentru funcționarea corespunzătoare a CNCCI;
- c) stabilește și prezintă mesajele către populației prin intermediul mass-media;
- d) cooperează cu purtătorii de cuvânt/ofițerii de presă din cadrul autorităților responsabile;
- e) organizează conferințele/declarațiile de presă, cu sprijinul CNCCI.

(5) Încă din etapa de pregătire, autoritățile responsabile identifică și stabilesc purtători de cuvânt proprii și personal de specialitate, care vor avea atribuții în ceea ce privește sprijinirea și documentarea materialele necesare purtătorului de cuvânt desemnat de CNSU.

Art. 11 (1) În mecanismul de comunicare sunt cooptați și purtători de mesaje, experți în domeniul situațiilor de urgență, de la diferite nivele ierarhice din cadrul autorităților responsabile.

- (2) Purtătorii de mesaje se află sub directa coordonare a purtătorului de cuvânt și au următoarele atribuții:
- a) răspund mass-media cu privire la evenimentul produs, consecințele asupra societății, măsurile luate, sfaturi și diferite mesaje de interes public în raport cu strategia de informare și comunicare publică stabilită și deciziile luate în cadrul CNSU;
 - b) respectă principiul competenței în domeniu și obține aprobările CNSU;
 - c) livrează informații precise, clare și accesibile publicului general;
 - d) comunică în acord cu pregătirea lor profesională și cu obținerea aprobărilor necesare din partea purtătorului de cuvânt.

§3. Responsabilitățile ofițerului de presă coordonator

Art. 12 Ofițerul de presă coordonator se află în directa subordonare a CNSU, în directa coordonare a comandantului acțiunii, cooperează cu purtătorul de cuvânt și are următoarele atribuții principale:

- a) organizarea și coordonarea activității CNCCI în domeniul „comunicare și informare publică”, atât în situații de urgență, cât și pe perioada desfășurării exercițiilor;
- b) planificarea strategică a răspunsului la situații de urgență nucleară sau radiologică în ceea ce privește comunicarea publică, în baza măsurilor luate în etapa de pregătire;
- c) asigurarea comunicării cu comandantul acțiunii, precum și alt personal din cadrul CNCCI;
- d) asigurarea continuității operării CNCCI în domeniul „comunicare și informare publică”;
- e) asigurarea consultanței juridice necesare în conceperea răspunsurilor la solicitările populației, cu privire la informațiile care pot fi făcute publice din documentele și deciziile legale, actele normative aplicabile, prin implicarea consilierului juridic;
- f) asigurarea informațiilor necesare purtătorului de cuvânt și președintelui CNSU despre fake news-urile/ tendințele de dezinformare, în vederea stabilirii mesajelor și declarațiilor publice pentru o cât mai bună și corectă informare a publicului.

§4. Structura de Informare și Comunicare Publică (SICP)

Art. 13 (1) Structura de Informare și Comunicare Publică este o componentă a CNCCI condusă de către ofițerul de presă coordonator și este structurată astfel:

- a) planificare strategică;
- b) producție și redactare;
- c) mass-media tradițional și on-line;
- d) monitorizare și analiză mass-media;
- e) relații publice.

(2) SICP este alcătuit din personal specializat din cadrul autorităților responsabile și instituțiilor de răspuns la urgență, desemnați de conducătorii instituțiilor respective.

(3) Rolul SICP este de a organiza, integra și coordona informațiile astfel încât să se asigure o informare cât mai exactă și ușor de înțeles de publicul larg, iar mesajele transmise să ajute la implementarea măsurilor de protecție, precum și la eliminarea/diminuarea efectelor non-radiologice.

(4) Principalele activități ale SICP sunt:

- a) asigurarea fluxului comunicațional atât interinstituțional, cât și intrainstituțional;

- b) recepționarea solicitărilor din partea presei și a persoanelor interesate cu privire la gestionarea evenimentului. În funcție de natura celor solicitate, acestea se soluționează la nivelul acestei structuri sau sunt redirecționate spre instituțiile competente;
- c) gestionarea liniei directe cu publicul înființată special pentru situația respectivă;
- d) documentarea diferitelor subiecte, în funcție de necesitățile purtătorului de cuvânt;
- e) deținerea și menținerea evidenței cu reprezentanții din mass-media pentru transmiterea informărilor publice;
- f) identificarea fake news-urilor/dezinformărilor și semnalarea acestora către ofițerul coordonator;
- g) publicarea informărilor pe site-uri/ canale de comunicare social-media/ aplicații/ platforme de comunicare și asigurarea că mesajele sunt preluate inclusiv de autoritățile responsabile;
- h) emiterea de materiale „Întrebări și răspunsuri” pe care le publică pe site-uri/ canale de comunicare social-media/ aplicații/ platforme de comunicare;
- i) conceperea comunicatelor de presă;
- j) acordarea suportului necesar purtătorului de cuvânt în organizarea declarațiilor/conferințelor de presă;
- k) oferirea de informații utile purtătorilor de mesaje;
- l) monitorizarea și analiza produselor mass-media;
- m) emiterea rapoartelor de analiză de presă din surse deschise și transmiterea lor către factorii de decizie și purtătorilor de cuvânt;
- n) emiterea rapoartelor de analiză cu privire la percepția în mass-media asupra situației de urgență (știri pozitive, negative, neutre), în vederea stabilirii mesajelor corecte pentru informarea publică eficientă;
- o) verificarea informațiilor înainte de diseminare;
- p) formularea și transmiterea dreptului la replică și a dreptului la rectificare.

§5. Consilierul juridic

Art. 14. (1) Consilierul juridic este persoana cu expertiză juridică stabilită din cadrul Ministrului Afacerilor Interne, la solicitarea comandantului acțiunii.

(2) Consilierul juridic colaborează cu membrii SICP, la solicitarea ofițerului de presă coordonator, pentru a le oferi consultanță juridică în conceperea mesajelor publice și a răspunsurilor către public.

Secțiunea 3. Publicul țintă

Art. 15. (1) Publicul țintă este alcătuit din grupurile potențial afectate de o situație de urgență nucleară sau radiologică, fiind alcătuit, în principal, din:

- a) populația afectată în mod direct de situația declanșată;
- b) populația afectată de măsurile de protecție impuse;
- c) personalul implicat în acțiunile de intervenție;
- d) unitățile spitalicești și personalul din domeniul sănătății;
- e) personalul care măsoară și monitorizează contaminarea;
- f) factorii de decizie, autoritățile responsabile și instituțiile guvernamentale (de la nivel local, național, regional, internațional etc.);
- g) persoanele care se opun deciziilor și măsurilor pentru protecția radiologică;
- h) multiplicatorii (diverși lideri ai comunităților, persoane cu grad ridicat de încredere din social media, comunitățile științifice);
- i) specialiști în domeniul nuclear, neimplicați în răspunsul la situația de urgență;
- j) potențiali vizitatori în zonele afectate;

(2) Informările și comunicările publice sunt concepute și elaborate astfel încât să țină cont de publicul țintă căruia îi sunt adresate.

Secțiunea 4. Infrastructura de avertizare și canalele de comunicare

Art. 16. (1) Autoritățile responsabile implementează măsuri în ceea ce privește asigurarea informării publicului țintă cu toate informațiile necesare.

(2) Măsurile trebuie să includă furnizarea unei infrastructuri de avertizare fiabilă, cum ar fi:

- a) linie telefonică directă;
- b) echipamente transmitere SMS;
- c) site dedicat special situației apărute;
- d) canale social-media;
- e) sistem de alertare radio/TV;
- f) echipamente diseminare mesaje la TV;
- g) sisteme sonore de avertizare.

Art. 17. (1) Avertizările, ca reacție de răspuns la o situație de urgență nucleară sau radiologică, se pregătesc și în limba minorităților, limbaj mimico-gestual, precum și într-o limbă de circulație internațională, după caz.

(2) Autoritățile responsabile se asigură, încă din faza de pregătire, că avertizările și informările sunt ușor de înțeles de către toți cei care ar putea fi afectați de acea situație de urgență nucleară sau radiologică.

(3) În vederea asigurării că avertizările și informările sunt ușor înțelese, sunt luate în calcul persoanele care domiciliază în zona respectivă, grupurile de persoane ce tranzitează zona, categoria de persoane cu nevoi speciale și aparținătorii lor, precum și personalul ce deservește obiective strategice din zonele afectate.

Art. 18. În vederea avertizării și informării tuturor persoanelor vizate se folosesc canalele și instrumentele de comunicare, respectiv:

- a) canalele TV (la nivel local și național) – cu participarea purtătorilor de cuvânt/a purtătorilor de mesaje, reprezentanți ai autorităților responsabile care să participe la emisiuni TV, interviuri, dezbateri (în limita pregătirii și experienței profesionale sau a domeniului de activitate);
- b) conturile/ paginile din rețelele de socializare și site-urile tuturor instituțiilor implicate;
- c) presa din mediul on-line, presa scrisă de la nivel local și național – pentru promovarea campaniilor de informare;
- d) operatorii de telefonie mobilă, în cazul în care linia de comunicare de la nivel național este afectată;
- e) comunicarea directă, întâlniri din-ușă-în-ușă la nivelul comunității, în special în mediul rural;
- f) Telerverde, linii telefonice gratuite, altele decât SNUAU 112; Acestea vor fi promovate de îndată prin intermediul tuturor canalelor de comunicare amintite;
- g) Sistemul RO-ALERT;
- h) Aplicația DSU;
- i) Platforma națională de pregătire pentru situații de urgență „fiipregătit.ro”.

Secțiunea 4. Mecanismul prin care vor fi informate țările vecine și organizațiile internaționale

Art. 19. (1) CNCAN, ca punct de contact național stabilit pentru Convenția de notificare rapidă, Convenția internațională de asistență pentru accidente nucleare sau urgențe radiologice și acorduri bilaterale, are responsabilitatea de a informa comunitatea internațională prin intermediul platformei Sistem Unificat pentru Schimbul de Informații.

(2) IGSU, ca punct național de contact stabilit pentru Mecanismului European de răspuns, este responsabil cu informarea comunității europene prin intermediul Sistem internațional de schimb de date și informații pentru asistență de urgență.

CAPITOLUL 3. PLANUL DE COMUNICARE

Secțiunea 1. Faza/ Etapa de pregătire

§1. Pregătirea din punct de vedere al resurselor umane

Art. 20. (1) Autoritățile responsabile stabilesc un punct de contact pentru informarea și comunicarea publică pentru situații de urgență nucleară sau radiologică, iar datele de contact se comunică tuturor instituțiilor implicate.

(2) Tehnologia și echipamentele adecvate necesare pentru comunicarea între aceste puncte de contact în vederea realizării comunicării publice trebuie să fie pregătite, constant testate și întreținute.

(3) Un număr suficient de specialiști în comunicare publică, din cadrul fiecărei autorități responsabile, va fi disponibil și pregătit pentru a efectua comunicarea publică în timp util, pe durata unei situații de urgență nucleară sau radiologică.

(4) Personalul component al CNCCI va fi dimensionat astfel încât să cuprindă un număr adecvat de ofițeri de informare și comunicare publică, pentru a furniza informații publicului țintă prin intermediul canalelor și instrumentelor de comunicare disponibile și pentru a asigura comunicarea internă, comunicarea on-line și monitorizarea mass-media.

(5) Pentru situații precum focare de boli, pandemii și alte situații similare care ar putea împiedica sau limita personalul să își îndeplinească responsabilitățile, autoritățile responsabile vor lua măsuri astfel încât să se asigure continuitatea unei informări și comunicări publice eficiente.

§2. Reguli de comunicare pentru autoritățile responsabile

Art. 21. (1) În vederea stabilirii și implementării de acțiuni într-un mod unitar și coordonat, toate autoritățile responsabile și titularii de autorizație respectă și implementează obiectivele stabilite la art. 4

(2) În ceea ce privește comunicarea cu mass-media, autoritățile responsabile și purtătorii de cuvânt ai acestora furnizează informații numai în domeniul lor de competență.

Art. 22. În timpul unei situații de urgență nucleară sau radiologică, membrii CNSU furnizează informații ministerelor/instituțiilor de care aparțin în vederea mediatizării. Informațiile ce vor fi transmise sunt stabilite împreună cu ofițerul de presă coordonator al CNCCI și purtătorul de cuvânt.

§3. Informațiile furnizate în etapa de pregătire

Art. 23. (1) Autoritățile responsabile stabilesc, din timp, informațiile prealabile utile cu privire la măsurile de protecție a sănătății care trebuie respectate, modul de transmitere al acestora publicului, precum și pașii ce trebuie făcuți în caz de urgență nucleară sau radiologică.

(2) Informațiile prealabile care se transmit publicului posibil afectat de o urgență nucleară sau radiologică sunt, fără a se limita la acestea:

- a) informații de bază despre radioactivitate și efectele acesteia asupra oamenilor și asupra mediului înconjurător;
- b) diferite tipuri de urgență avute în vedere și consecințele acestora pentru oameni și mediul înconjurător;
- c) măsuri de urgență prevăzute pentru a alerta, proteja și asista publicul în caz de urgență nucleară sau radiologică;
- d) informații adecvate cu privire la cum trebuie să se poarte/să acționeze publicul ținând în caz de urgență nucleară sau radiologică.

(3) Materialele informative trebuie să conțină informații despre măsurile de protecție privind evacuarea, adăpostirea și blocarea tiroidei, precum:

- a) explicații despre situațiile în care este necesar să fie luate aceste măsuri de protecție,
- b) ce trebuie să facă populația atunci când aceste măsuri trebuie să fie implementate,
- c) prezentarea autorităților responsabile și
- d) un scurt rezumat al dispozițiilor legale.

§4. Documentare

Art. 24. (1) Documentația necesară pentru gestionarea comunicării de către CNCCI include:

- a) lista persoanelor care vor fi purtători de cuvânt și înlocuitorii acestora, precum și datele lor de contact;
- b) lista persoanelor desemnate să îndeplinească sarcini în cadrul CNCCI;
- c) lista echipelor de intervenție, a persoanelor de contact și a datelor de contact, precum și lista persoanelor desemnate să reprezinte echipele în relația cu mass-media;
- d) evaluări de calcul al posibilelor daune;
- e) o mapă de documentare care va include informații și mărturii;
- f) o listă a categoriilor de informații care nu sunt destinate mass-media sau publicului;
- g) planul de acțiune (cine?, ce? și unde?);
- h) hărțile cu zonele afectate;
- i) lista cu materialele și documentele diseminate în situația de urgență nucleară sau radiologică;
- j) procedura standard de răspuns rapid, procedura privind organizarea unei conferințe de presă și prezentări scurte și relevante;
- k) o centralizare/evidență a informațiilor diseminate, către cine și când;
- l) rapoarte regulate care ajută la controlul fluxului normal de informații pe măsură ce acestea devin disponibile, precum și la controlul știrilor false;
- m) elemente suplimentare pentru relația cu mass-media;
- n) un set adecvat de imagini. Canalele de televiziune au nevoie de înregistrări video și/sau sincroane/transmisii live. Este util ca punctul de vedere al structurii care gestionează situațiile de urgență, precum și toate eforturile depuse să fie prezentate mass-media, însoțite de declarațiile purtătorului de cuvânt, împreună cu un set adecvat de imagini;
- o) foaie de lucru cu întrebări și răspunsuri anticipate pentru mass-media;
- p) declarații oficiale în funcție de evoluția evenimentului/evenimentelor.

(2) Declarațiile oficiale vor fi folosite după cum urmează:

- a) purtătorul de cuvânt/purtătorii de mesaje le va/vor folosi în interviurile Radio/Tv;
- b) formularea reacțiilor publice în funcție de modul în care situația este prezentată în mass-media;
- c) materialele scrise se vor concentra pe punctele evidențiate în declarațiile oficiale.

§5. Facilități

Art. 25. (1) Cerințele tehnice sunt obligatorii pentru infrastructura de informare și comunicare publică a autorităților responsabile și a CNCCI.

(2) Spațiile alocate structurii de comunicare trebuie să îndeplinească o serie de condiții aplicând abordarea graduală:

- a) să poată adăposti o parte din echipa de conducere;
- b) să permită implementarea măsurilor specifice și monitorizarea rezultatelor procedurilor de comunicare;
- c) să aibă o sală disponibilă, suficient de mare pentru a susține conferințe de presă;
- d) să permită deschiderea liniilor directe de comunicație;
- e) să permită interacțiunea cu mass-media: faxuri, linii telefonice funcționale, camere video, acces la internet etc.

(3) Dotările pentru spațiul alocat trebuie să cuprindă cel puțin:

- a) linii telefonice directe, dotate cu posibilitatea de înregistrare;
- b) acces la canalele de televiziune locale, naționale și la canalele de știri naționale și internaționale;
- c) echipamente de înregistrare video și audio;
- d) infrastructură IT (intranet și internet);
- e) call-center;
- f) copii ale celor mai importante materiale care conțin informații și recomandări pentru situații de urgență (prevenire, comportamentul persoanelor în timpul unei situații de urgență, măsuri de protecție, manual de gestionare a situațiilor de urgență);
- g) copii individuale cu liste de verificare a activității pentru fiecare membru al echipei de gestionare a situațiilor de urgență;
- h) hârtie, creioane, pixuri, jurnale de apeluri;
- i) materiale și documente specifice pentru gestionarea situațiilor de urgență nucleară sau radiologică, precum hărți ale riscurilor, informații confidențiale care nu ar trebui diseminate înainte sau după situația de urgență, cu excepția cazului în care este absolut necesar.

§6. Resurse și baza logistică

Art. 26. (1) Autoritățile responsabile asigură infrastructura adecvată pentru comunicarea publică, în conformitate cu rezultatele evaluării pericolelor și cu potențiale consecințe identificate în cazul unei urgențe nucleare sau radiologice, indiferent de motivul declanșării.

(2) Infrastructura necesară comunicării publice trebuie descrisă în cuprinsul unui plan sau procedură de comunicare publică ale fiecărei autorități responsabile.

Art. 27. (1) Infrastructura de comunicare publică trebuie să fie rezilientă și să aplice conceptul de redundanță. Componentele infrastructurii pentru comunicarea publică trebuie să aibă caracter permanent și, după caz, să permită modernizarea și adaptarea lor constantă.

(2) Autoritățile responsabile asigură resursele necesare pentru întreținerea și dezvoltarea continuă a infrastructurii pentru informare și comunicare publică.

§7. Programe de pregătire

Art. 28. (1) Programele de pregătire în domeniul informării și comunicării publice sunt integrate în programele de pregătire existente la nivelul autorităților responsabile în pregătirea și răspunsul la situații de urgență nucleară sau radiologică.

(2) Programele de pregătire trebuie să fie revizuite și actualizate în mod constant pentru a se asigura că observațiile și lecțiile sunt actuale și că instruirea este în concordanță cu îndeplinirea cerințelor de pregătire și reacție în caz de urgență.

(3) Programele de pregătire sunt obligatorii pentru cei cu responsabilități în intervenția în caz de urgență nucleară sau radiologică, cum ar fi manageri superiori, experți tehnici, personal de intervenție în caz de urgență, purtători de cuvânt și personal responsabil cu informarea publică, personalul care operează linii telefonice directe, acestea făcându-se în conformitate cu atribuțiile lor în caz de răspuns la o urgență nucleară sau radiologică.

Art. 29. (1) Purtătorii de cuvânt și specialiștii tehnici trebuie pregătiți cu privire la:

- a) implicarea mass-media;
- b) acordarea de interviuri și declarații la presă, dând dovadă de înțelegere și empatie;
- c) gestionarea întrebărilor ostile generatoare de impact emoțional puternic;
- d) evitarea speculațiilor;
- e) consecințele emiterii de judecăți de valoare și a declarațiilor inadecvate;
- f) comunicarea cu privire la riscurile radiologice pentru sănătate (se vor organiza sesiuni practice și exerciții).

(2) Pregătirea purtătorilor de cuvânt cuprinde inclusiv instruire cu privire la protejarea informațiilor confidențiale sau clasificate sau a informațiilor care fac obiectul restricțiilor legale.

Art. 30. (1) Ofițerii/personalul de informare precum și persoanele implicate în răspunsul la comunicarea publică, cum ar fi manageri superiori, purtători de cuvânt, specialiști tehnici și personalul specializat pentru intervenție în caz de urgență, vor fi pregătiți pentru situații în care publicul sau reprezentanții mass-media le adresează întrebări. În acest sens, se organizează periodic ateliere de lucru și sesiuni de pregătire practică.

(2) Pregătirea ofițerilor/personalului de informare publică vizează aspecte adecvate cu privire la:

- a) strategiile de comunicare în caz de urgență nucleară sau radiologică;
- b) percepția riscurilor și contextul social;
- c) importanța comunicării și consultării părților implicate;
- d) înțelegerea terminologiei pentru utilizarea corectă.

(3) În conformitate cu rolurile și responsabilitățile ce le revin, pregătirea ofițerilor/ personalului de informare și comunicare publică asigură:

- a) pregătirea de mesaje clare, exacte și coerente, în mod transparent și în timp util;
- b) gestionarea corespunzătoare a informațiilor de interes public;
- c) utilizarea canalelor, platformelor și instrumentelor de comunicare;
- d) exemple de bune practici în comunicarea riscurilor radiologice pentru sănătate și a riscurilor provocate de radiații;
- e) capacitatea de a susține declarații de presă și de a acorda interviuri.

§8. Exerciții

Art. 31. (1) Exercițiile au scopul de a testa și valida eficiența programului de informare și comunicare publică în situații de urgență nucleară sau radiologică, inclusiv validarea dobândirii abilităților necesare comunicării de către:

- a) ofițerii de presă;
- b) purtătorii de cuvânt;
- c) specialiștii tehnici;
- d) personalul implicat în gestionarea situațiilor de urgență nucleară sau radiologică.

(2) Exercițiile contribuie la îmbunătățirea continuă a planurilor, procedurilor și a măsurilor de răspuns și vor avea în vedere următoarele:

- a) scenariul cât mai realist;
- b) planificarea exercițiilor pe linie de informare și comunicare publică integrată în exercițiile și programul de pregătire și răspuns în caz de urgență nucleară sau radiologică;
- c) testarea cunoștințelor și experienței managerilor superiori, a experților tehnici, a personalului din structurile de intervenție în caz de urgență, a ofițerilor/personalului de presă, a purtătorilor de cuvânt și a altor responsabili pentru comunicarea publică;
- d) angrenarea tuturor autorităților naționale cu responsabilități în situații de urgență nucleară sau radiologică;
- e) implicarea purtătorilor de cuvânt în exerciții, în mod constant, iar performanța acestora să fie evaluată ca urmare a unor interacțiuni media în mod realist;
- f) organizarea de exerciții canalizate doar pe comunicarea publică, cel puțin de 2 ori pe an;
- g) testarea periodică în cadrul exercițiilor naționale.

(3) Scenariile exercițiilor de comunicare publică trebuie să fie elaborate astfel încât să fie testate cel puțin următoarele obiective:

- a) conceperea de mesaje clare, exacte și coerente în mod transparent și în timp util;
- b) colectarea și evaluarea informațiilor într-un răspuns de comunicare publică;
- c) coordonarea intervenției instituțiilor și a altor autorități care furnizează informații oficiale;
- d) elaborarea de mesaje, inclusiv în cazul comunicării unor aspecte incerte;
- e) coordonarea, asigurarea coerenței mesajelor și stabilirea aprobărilor necesare;
- f) diseminarea informațiilor;
- g) monitorizarea mass-media.

Art. 32. (1) Autoritățile responsabile vor lua măsuri pentru evaluare și revizuire, precum și pentru întocmirea unui raport de evaluare după încheierea fiecărui exercițiu.

(2) Scopul evaluării și revizuirii este acela de a:

- a) identifica ariile de îmbunătățire;
- b) stabili aspectele de îmbunătățire a activității;
- c) identifica punctele tari;
- d) prelua și disemina lecțiile învățate.

(3) Raportul de evaluare trebuie să conțină recomandările și sugestiile pentru îmbunătățirile necesare informării și comunicării publice din timpul răspunsului la situațiile de urgență nucleară sau radiologică.

Secțiunea 2. Faza de răspuns

Art.33. (1) Comunicarea publică este parte integrantă a sistemului de management al situațiilor de urgență, mai ales în faza de răspuns la urgență nucleară sau radiologică.

(2) Responsabilii pe partea de comunicare publică, ofițerii de presă, trebuie implicați încă de la începutul fazei de răspuns la o urgență nucleară sau radiologică.

(3) Informarea și comunicarea publică vor începe imediat ce există notificată o situație de urgență nucleară sau radiologică. În acest caz, informarea și comunicarea publică vor reprezenta o prioritate pentru sistemul de notificare și alarmare utilizat în cazul apariției unei situații de urgență nucleară sau radiologică.

§1. Managementul și coordonarea funcțiilor de comunicare în timpul fazei de răspuns

Art. 34. Activitățile de comunicare derulate în timpul fazei de răspuns sunt cel puțin următoarele:

- a) transmiterea comunicatului de presă inițial;
- b) identificarea riscurilor și vulnerabilităților și a posibilelor elemente care ar putea lua o evoluție nefavorabilă;
- c) analiza situației actuale și stabilirea tipului acesteia;
- d) verificarea și armonizarea mesajelor concepute cu situația identificată astfel încât populația să fie pregătită să facă față potențialelor riscuri;
- e) transmiterea de comunicate de presă pentru completarea informărilor;
- f) răspunsul la întrebările mass-media și ale publicului larg;
- g) folosirea purtătorului de cuvânt, precum și a mai multor purtători ale mesajelor lansate;
- h) organizarea unor conferințe și informări de presă;
- i) înregistrarea tuturor solicitărilor de presă primite pentru a deține controlul asupra informațiilor lansate în spațiul media și pentru a evita dezinformarea sau confuzia;
- j) analizarea și sintetizarea informațiilor solicitate cel mai frecvent într-un document, documentarea și elaborarea acestora pentru a putea emite un document relevant pentru mass-media și populație.

Art. 35. (1) În maxim o oră de la notificarea unei situații de urgență nucleară sau radiologică, CNCAN emite primul comunicat de presă dacă CNCCI nu este activat.

(2) CNCAN va lua toate măsurile necesare pentru îndeplinirea cerințelor de la alin. (1).

(3) Până la activarea CNCCI, CNCAN are rolul de a coordona informarea și comunicarea publică la nivel național.

(4) Dacă sistemul de răspuns la urgență este activat doar la nivel local/județean comunicarea publică este asigurată de către autoritatea locală/județeană, după caz.

(5) Autoritățile locale/județene vor lua toate măsurile necesare pentru îndeplinirea cerințelor de la alin. 4.

Art. 36. În primele ore de la declararea situației de urgență și activarea sistemului național de răspuns trebuie să fie implementate cel puțin următoarele măsuri organizatorice:

- a) activarea CNCCI, incluzând activarea ofițerilor de presă desemnați de la toate autoritățile responsabile;
- b) asigurarea prezenței purtătorului de cuvânt la ședințele CNSU;
- c) acreditarea reprezentanților mass-media;

- d) organizarea unor conferințe și briefinguri de presă;
- e) analiza resurselor disponibile;
- f) deschiderea unui centru de comunicare și informare dedicat populației;
- g) deschiderea unor linii telefonice de sprijin;
- h) elaborarea primului mesaj adresat populației în vederea implementării măsurilor de protecție;
- i) asigurarea unui spațiu de lucru adecvat jurnaliștilor (birou de presă);
- j) furnizarea constantă de informații, a resurselor umane și materiale către centrul de comunicare și informare dedicat populației;
- k) anunțarea CNSU cu privire la problemele semnalate de către populație, precum și aspecte de interes solicitate de către reprezentanții mass-media;
- l) facilitarea contactului/comunicării celor care fac parte din echipa de răspuns, astfel încât problemele personale/familiale să nu interfereze/să nu afecteze munca acestora.

Art. 37. Odată ce sistemul de comunicare și informare este activat, cel puțin următoarele activități sunt necesare a fi implementate:

- a) diseminarea materialelor care conțin informații privind măsuri de protecție și reguli;
- b) emiterea comunicatelor de presă – reprezintă principalul instrument de informare atât pentru mass/media, cât și pentru autoritățile implicate în managementul situației de urgență;
- c) organizarea conferințelor de presă – acestea vor fi organizate în cel mai scurt timp posibil, în maxim 3 ore de la declararea situației de urgență, dar doar după verificarea riguroasă a informațiilor, precum și a informațiilor noi apărute care pot influența evoluția situației spre o creștere sau descreștere a severității acesteia;
- d) organizarea aparițiilor publice ale purtătorului de cuvânt, respectiv a specialiștilor/ cercetătorilor/ persoanelor cu grad ridicat de încredere;
- e) prevenirea și combaterea informațiilor false, precum și a zvonurilor;
- f) sprijinirea jurnaliștilor în realizarea unor interviuri cu purtătorul de cuvânt;
- g) sprijinirea jurnaliștilor prin furnizarea către aceștia a unor materiale necesare documentărilor.

§2. Pregătirea și stabilirea măsurilor necesare comunicării publice în cazul unei situații de urgență declanșate de un incident radiologic

Art. 38. (1) Ofițerii de presă instruiți în faza de pregătire privind protejarea informațiilor confidențiale și sensibile trebuie să ia în considerare modalitatea în care se pot propaga aceste tipuri de informații, de ce nu ar trebui să fie făcute publice și să găsească soluții pentru eliminarea sau limitarea pe cât posibil a transmiterii acestora în spațiul public din motive de securitate sau legale.

(2) Purtătorul de cuvânt și purtătorii de mesaje trebuie să fie pregătiți să explice populației de ce anumite informații nu pot fi comunicate.

(3) Informațiile transmise către populație trebuie să fie corecte, suficiente și să ofere siguranță.

§3. Pregătirea și aprobarea rapidă a mesajelor publice

Art. 39. (1) Timpul pentru emiterea și transmiterea unui comunicat de presă inițial nu trebuie să depășească o oră, iar în cazul în care acesta nu este pre-aprobat, timpul de transmitere către mass-media și public nu trebuie să depășească două ore de la notificarea situației de urgență nucleară sau radiologică.

(2) Modelele de mesaje inițiale se pregătesc și se aprobă în avans pentru toate posibilele incidente/evenimente ce pot declanșa situații de urgență nucleară sau radiologică.

(3) Comunicatele de presă se redactează într-un limbaj simplu, ușor de înțeles și se transmit simultan jurnaliștilor și canalelor mass-media.

(4) Comunicatele de presă se postează, în același timp cu transmiterea către presă, pe portalele web ale autorităților responsabile, precum și se diseminează pe rețelele de socializare.

(5) Actualizările periodice ale comunicatelor de presă se transmit pe măsură ce apar noi informații și devin disponibile pentru publicare, dar nu la intervale de timp mai mari de două ore sau în funcție de strategia stabilită în cadrul CNCCI, împreună cu purtătorul de cuvânt, raportat la gradul de pericolozitate al situației de urgență nucleară sau radiologică.

(6) În vederea respectării prevederilor alin. (5), măsurile trebuie să fie implementate astfel încât calea de aprobare a acestor comunicate să fie scurtată și să permită transmiterea rapidă în spațiul public.

§4. Furnizarea către populație a unor mesaje de avertizare și instrucțiuni

Art. 40. (1) Autoritățile responsabile își dezvoltă propriile moduri de acțiune și să ia măsuri pentru transmiterea de mesaje de avertizare și instrucțiuni în cazul producerii unui incident radiologic către populație.

(2) Populația afectată trebuie informată rapid și permanent cu privire la:

- a) tipul/natura situației de urgență și, acolo unde este permis, caracteristicile incidentului (sursa, întinderea și modul în care evoluează);
- b) anunțuri care recomandă punerea în practică a sfaturilor/instrucțiunilor sau solicitărilor lansate de autorități responsabile pentru populație;
- c) consecințele asupra organismului în cazul contaminării, reacțiile posibile ce pot surveni ca urmare a contaminării;
- d) simptome în cazul contaminărilor sau posibile reacții adverse ce se pot declanșa;
- e) cum să se acorde primul ajutor în caz de contaminare;
- f) folosirea unor substanțe medicale care protejează și ajută organismul împotriva unor reacții declanșate de substanțe expuse în urma incidentului radiologic;
- g) mijloace de protecție personală, ce acțiuni pot fi luate pentru protecția altora,
- h) mijloace de protecție chimică a pielii;
- i) măsuri de protecție împotriva unor surse poluate, în cazul depistării acestora;
- j) reguli de evacuare;
- k) adaptarea unui comportament necesar evacuării/planuri de evacuare;
- l) reguli de conduită în adăposturi sau în locurile special amenajate.

(3) În funcție de tipul situației de urgență trebuie transmise sfaturi și informații relevante cu privire la măsurile de protecție ce pot fi introduse, iar acolo unde este necesar, să fie însoțite de avertismente speciale pentru anumite grupuri ale populației:

- a) restricții privind consumul anumitor produse alimentare și apă, susceptibile de a fi contaminate,
- b) reguli simple privind igiena și decontaminarea;
- c) recomandări pentru a rămâne în interior;
- d) distribuția și utilizarea substanțelor de protecție;
- e) modalități de evacuare.

(4) În situația în care situația de urgență este precedată de o fază de pre-alarmare, populația potențial afectată trebuie să primească informații și sfaturi preventive, cum ar fi:

- a) recomandarea de a urmări canalele de comunicare relevante;
- b) sfaturi de pregătire pentru unitățile cu responsabilități colective speciale;
- c) recomandări pentru grupurile profesionale afectate în mod special.

(5) Informațiile furnizate la alineatele (2), (3) și (4) vor fi completate, după caz și dacă timpul permite, cu informații de bază privind radioactivitatea și efectele acesteia asupra ființelor umane și asupra mediului.

§5. Pregătirea materialelor explicative pentru publicul larg

Art. 41. (1) Hărțile și produsele de cartografiere realizate în urma calculelor de dispersie a materialului radioactiv sau de măsurători de radioactivitate vor fi utilizate în transmiterea informațiilor publicului și mass-media.

(2) Hărțile și produsele de cartografiere trebuie utilizate, după caz, pentru a furniza informații despre:

- a) zone afectate sau potențial afectate de o eliberare radioactivă;
- b) recomandări privind măsurile de protecție și alte acțiuni de răspuns;
- c) explicarea termenilor și expresiilor tehnice;
- d) date provenite din monitorizarea radiațiilor, inclusiv date provenite din monitorizări realizate pe cale aeriană;
- e) date privind dispersia și depunerea materialului radioactiv;
- f) alte informații relevante, cum ar fi populația afectată sau potențial afectată, precum și tipurile de animale și culturi afectate sau potențial afectate;
- g) informații privind autoritatea responsabilă cu emiterea hărților și a produselor de cartografiere și a autorității sale/mandatul pentru emiterea hărților și a produselor de cartografiere.

(3) Hărțile și produsele de cartografiere vor fi actualizate și reeditate periodic, după caz, pentru a include date noi, inclusiv din monitorizarea radiațiilor.

(4) Toate hărțile și produsele de cartografiere trebuie să includă explicații într-un limbaj simplu. Comparațiile între alte situații radiologice care pun în pericol sănătatea și dozele de radiații în perspectivă ar trebui să fie cât mai clare și mai ușor de înțeles, dar trebuie să rămână exacte pentru a evita inducerea în eroare a publicului.

§6. Limitarea consecințelor non-radiologice

Art. 42. (1) Autoritățile responsabile și CNCCI au obligația de a lua măsuri imediate pentru a contracara dezinformarea și zvonurile care ar putea afecta operațiunile de răspuns în timpul situației de urgență nucleară sau radiologică.

(2) Pentru îndeplinirea prevederilor de la alin (1), trebuie realizate următoarele activități:

- a) monitorizarea canalelor mass-media tradiționale/online și a rețelelor de socializare pentru a contracara dezinformarea și propagarea știrilor false;
- b) transmiterea imediată a informațiilor corecte în cazul aparițiilor unor informații false;
- c) monitorizarea originilor informațiilor false și contracararea acestora;
- d) îndreptarea atenției către preocupările populației emise în spațiul public și oferirea de informații către cetățeni ca răspuns la întrebările acestora;
- e) atenționarea mass-media despre zvonuri și informații incorecte și înșelătoare care ar putea circula sau circula în spațiul public și despre posibilele lor consecințe nocive;

f) asigurarea furnizării de informații corecte oportune și permanente către populație.

Art. 43. (1) În timpul situației de urgență se realizează monitorizarea și analiza produselor media,

(2) Monitorizarea și analiza produselor media se realizează după următoarele criterii:

- a) corectitudinea informațiilor transmise;
- b) actorii principali/autoritățile implicate;
- c) declarații, inserturi de citate;
- d) felul în care sunt prezente autoritățile;
- e) corectitudinea succesiunii evenimentului;
- f) informații privind echipa de gestionare a situațiilor de urgență;
- g) eficacitatea răspunsului;
- h) existența zvonurilor;
- i) existența dezinformării.

(3) Pe lângă stabilirea comunicării corecte cu presă cu privire la eveniment, analiza produselor media trebuie să evedențieze și existența unui scenariu posibil ce poate fi prezentat în cadrul unui eveniment de presă.

§6. Continuitatea operațiunilor

Art. 44. (1) Pentru a asigura continuitatea operațiunilor, este necesară pregătirea unui plan de personal pentru ofițerii de comunicare, precum și pentru alte persoane care sunt implicate în activitatea de informare și comunicare. În funcție de natura evenimentului, severitatea și felul în care evoluează situația de urgență, este obligatorie formarea unei echipe de comunicatori/ofițeri de presă, disponibilă pe întreaga desfășurare a situației de urgență nucleară sau radiologică, 24 / 7.

(2) În cazul activării CNCCI, autoritățile responsabile implementează măsuri și emit dispoziții pentru desemnarea personalului care deservește CNCCI, astfel încât să se asigure disponibilitatea și continuitatea muncii în schimburi, 24 / 7, pe toată durata situației de urgență nucleară sau radiologică.

Secțiunea 3. Încetarea situației de urgență nucleară sau radiologică și trecerea la perioada de tranziție/revenirea la situația inițială

Art. 45. (1) Încetarea situației de urgență nu presupune și încheierea activității de informare și comunicare publică. Activitățile incluse în comunicarea cu publicul în caz de urgență nucleară sau radiologică trebuie să includă și modalități de comunicare cu privire la motivele oricărei limitări sau modificări a acțiunilor de protecție și a altor acțiuni de răspuns, precum și altor măsuri care permit încetarea urgenței.

(2) Această etapă include furnizarea către public a informațiilor cu privire la necesitatea oricăror acțiuni de protecție continuă, după încetarea situației de urgență, și cu privire la orice modificări necesare aduse asupra modului de comportament ce trebuie adoptat în situații de urgență nucleară sau radiologică și ulterior acesteia.

(3) În această etapă se vor lua măsuri pentru monitorizarea permanentă a opiniei publice și a modului de reflectare a situației în mass-media, pentru a se asigura un răspuns prompt și eficient.

(4) Autoritățile responsabile și CNCCI întreprind cel puțin următoarele activități:

- a) să explice procesul și procedurile aferente prin care se va face tranziția către o situație normală;
- b) să motiveze populația să participe și să sprijine acest proces;
- c) să medieze și să faciliteze organizarea unor discuții libere cu presa și opinia publică privind cauzele incidentului, despre situația de urgență și despre responsabilitățile autorităților;
- d) să sprijine populația pentru a înțelege eventuale noi riscuri ce pot surveni și să promoveze acțiuni și măsuri care pot duce la evitarea acestor riscuri;
- e) să promoveze activități care îmbunătățesc și fundamentează imaginea autorității care a avut în competență managementul situației de urgență nucleară sau radiologică;
- f) să convingă populația să sprijine politicile publice necesare prevenirii apariției altor crize.

Art. 46. Înainte de încetarea situației de urgență nucleară sau radiologică, următoarele informații trebuie detaliate și comunicate către opinia publică, populație, alte părți interesate, după caz:

- a) baza și justificarea încheierii situației de urgență și o imagine de ansamblu asupra acțiunilor întreprinse și a restricțiilor impuse;
- b) necesitatea de a reduce din restricțiile impuse, de a continua acțiunile de protecție sau de a introduce noi acțiuni de protecție, precum și durata preconizată a acestor acțiuni și restricții;
- c) alte modificări necesare aduse traiului uman și obiceiurilor sociale, economice etc, ale cetățenilor;
- d) opțiuni pentru implementarea unor acțiuni de auto-apărare, adoptarea unui comportament preventiv;
- e) necesitatea monitorizării continue a mediului și a monitorizării sursei după încheierea situației de urgență;
- f) susținerea unor eforturi continue pentru restabilirea serviciilor publice și a locurilor de muncă;
- g) comunicarea pericolelor radiologice asupra sănătății asociate noii situații.

Art. 47. (1) Autoritățile responsabile prevăd și implementează toate măsurile necesare privind informarea și comunicarea publică.

(2) Autoritățile responsabile evaluează fiecare fază din procesul de comunicare pentru a vedea dacă s-au îndeplinit nevoile de informare ale populației. Cele mai importante criterii în evaluare sunt:

- a) îndeplinirea obiectivelor;
- b) modificările datorate comunicării;
- c) aspectele pozitive și negative;
- d) ariile de îmbunătățire identificate;
- e) lecțiile învățate;
- f) schimbul de informații;
- g) propunerile de îmbunătățire.

DISPOZIȚII FINALE

Art. 49. - Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentele norme.

Acronime și Definiții

Abrevieri

CNCAN	Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare
CNSU	Comitetul Național pentru Situații de Urgență
CNCCI	Centrul Național de Coordonare și Conducere a Intervenției

Definiții

- **Accident:** orice eveniment neintenționat, precum erori de funcționare, defecțiuni ale echipamentelor sau alte disfuncționalități, consecințele sau posibilele consecințe care nu pot fi neglijate din punct de vedere al protecției sau siguranței.
- **Buletinul de presă** – mod eficient de a mediatiza principalele preocupări ale instituției, cu grad de interes pentru mass-media. Este alcătuit din știri scurte, cu caracter informativ, care cuprind activitățile desfășurate, rezultatele obținute și acțiunile ce se vor derula într-un anumit interval de timp.
- **Canale de comunicare:** se folosesc pentru a transmite informațiile; indiferent de publicul țintă, fie la modul general, fie un anumit segment social, informațiile trebuie transmise sub forma adaptată canalului de comunicare și pe înțelesul tuturor. Canalele clasice de comunicare includ presa audio/vizuală, presa scrisă (ziare și reviste). Informațiile pot fi puse la dispoziție sub forma comunicatelor de presă (caz în care mass-media decide dacă le va folosi sau nu), publicitate plătită (situație în care se cumpără spațiul de tipărire sau timpul de difuzare), anunțuri ca serviciu public (unde spațiul tipărit sau timpul de difuzare se pune la dispoziție mass-media). Canalele clasice de comunicare se referă, cel puțin la:
 - **Sirene**
 - **Megafon/ stație**
 - **Linii telefonice gratuite**
 - **Centre de informare publică**
 - **Prezentări**
 - **Întâlniri publice**

Alte canale de comunicare:

- Social media
 - SMS
 - Aplicații mobile, platforma națională de pregătire pentru situații de urgență <<fipregătit.ro>>, Sistemul RO-ALERT
- **Comunicări:** un proces de schimb de mesaje într-un context personal, cultural și social, care stimulează activitate cognitivă, stări emoționale și comportamente. Comunicarea nu reprezintă un simplu schimb de informații, ci o relație reciprocă complexă între părțile implicate.
 - **Comunicarea riscurilor:** ansamblu de acțiuni, informări și alte interacțiuni care încorporează și respectă așteptările receptorilor informațiilor, menite să ajute oamenii să ia decizii în cunoștință de cauză cu privire la amenințările la adresa sănătății și siguranței lor.

- **Comunicat de presă:** instrumentul de bază al relațiilor cu mass-media transmis de o instituție și reprezintă o luare de poziție oficială, un punct de vedere, o informație, dezmințire, invitație, anunț sau un rezumat despre un program sau un rezumat asupra căruia se dorește să se atragă atenția.
- **Conferință de presă** – tehnică de comunicare materializată sub forma unei întâlniri oficiale în cadrul căreia reprezentanții unei organizații difuzează informații jurnaliștilor și răspund la întrebările acestora.
- **Declarație de presă:** formă verbală a comunicării instituționale care se realizează din inițiativa emițătorului în cadrul conferinței de presă sau la solicitarea mass-mediei.
- **Facilități și activități:** termen general care cuprinde instalații nucleare, utilizări ale tuturor surselor de radiații ionizante, toate activitățile de gestionare a deșeurilor radioactive, transportul materialului radioactiv și orice altă practică sau circumstanță în care oamenii pot fi expuși la radiații provenite din surse naturale sau artificiale
 - **Facilitățile includ:** instalații nucleare; instalații de iradiere; unele instalații miniere și de prelucrare a materiilor prime, precum minele de uraniu; instalații de gestionare a deșeurilor radioactive; orice alte locuri în care se produce, se prelucrează, se utilizează, se manipulează, se depozitează sau se elimină materiale radioactive - sau unde sunt instalate generatoare de radiații - la un nivel ce impune luarea de măsuri pentru asigurarea protecției;
 - **Activitățile se referă la:** producerea, utilizarea, importul și exportul surselor de radiații în scopuri industriale, de cercetare și medicale; transportul materialului radioactiv; dezafectarea instalațiilor; activități de gestionare a deșeurilor radioactive, cum ar fi evacuarea efluenților; unele aspecte ale remedierii siturilor afectate de reziduuri provenite din activități anterioare.
- **Incident:** orice eveniment neintenționat, inclusiv erori de funcționare, defecțiuni ale echipamentului, evenimente provocate, precursori ai accidentelor, accidente sau alte disfuncționalități, acte neautorizate, indiferent de intenție, ale căror consecințe sau potențiale consecințe pot aduce atingere protecției sau siguranței.
- **Informație:** date semnificative, prelucrate; informațiile pot fi primite telefonic sau prin alte canale de comunicare.
- **Măsuri:** setul integrat de elemente de infrastructură necesare pentru a asigura capacitatea de a îndeplini o anumită funcție sau o sarcină necesară ca răspuns la o urgență nucleară sau radiologică. Aceste elemente pot include autorități și responsabilități, organizare, coordonare, personal, planuri, proceduri, facilități, echipamente sau instruire.
- **Monitorizare mass-media:** activitatea de monitorizare a aparițiilor din presa audio/scrise, online etc. cu privire la situația gestionată de autorități.
- **Ofițer de presă:** specialist în comunicare, care creează și gestionează imaginea publică a organizației/ persoanei, și își desfășoară activitatea în cadrul unei structuri specializate autorităților statului, cu atribuții în gestionarea relației instituționale cu mass-media.
- **Verificare:** procesul de confirmare a exactității informațiilor dintr-un mesaj.

Anexa nr. 2 la normele de bază**Criterii pentru alegerea purtătorului de cuvânt**

Caracteristicile publicului	Purtător de cuvânt	Pregătire și experiență
Publicul caută răspunsuri și asumarea răspunderii într-o situație de urgență severă care a provocat victime.	Autoritatea responsabilă principală în răspunsul la urgență	Abilitatea de a arăta respect, empatie și înțelegere față de indignarea durerii, șocul și furia publică.
Publicul este interesat de detalii tehnice Publicul nu este deosebit de ostil Publicul înțelege foarte bine riscul	Expert	Comunicare publică Comunicare cu mass-media
Publicul este interesat să afle cine este responsabil Publicul este ostil Publicul înțelege foarte bine riscul	Specialist în managementul riscului	Comunicare publică Comunicare cu mass-media Evaluarea riscului
Publicul este interesat să comunice informații altora Publicul nu este în mod specific ostil Publicul are un nivel mai mic de înțelegere a riscului	Specialist în comunicare	Evaluarea riscului
Publicul are unele cunoștințe generale / informații despre risc Publicul este apatic sau nu cunoaște riscurile specifice	Persoană cu grad ridicat de încredere	Evaluarea riscului